

Poesi på
en dag
2023

Författares Bokmaskin

Pandemi och poesi

Även om vi idag är vana vid att både mötas och kommunicera med varandra digitalt så är det ändå en skön känsla att kunna dela upplevelser som sker i stunden. Den känslan har kanske förstärkts under den sista tidens påtvingade avskildhet. Om påtvingad avskildhet i kontrast till självvald, är någonting som kommer att lysa igenom i årets antologi, det får du känna efter under läsningen. Eller om det finns andra gemensamma teman som kommer att stiga fram mellan raderna, teman som präglats av de senaste årens upplevelser av frånvaro av samvaro, uppstyrd samvaro, längtan efter gemenskap, samvaro på distans.

Tänk om poesi, samvaro och gemenskap kan få bli nästa pandemi.

*Lena Rydström
Stiftelsen Författares Bokmaskin*

Sonett i samtiden

Människorna tyngs under stigande ränta
Det känns som en sjuk monetär stomi
Denna bottenlöst urgröpta och urvattnade ekonomi
Men ekonomen mässar: Sitt still i båten, hungra och vänta

Den unge mannen ser sig som mycket speciell
Han vill rappa, njuta värme i artistisk strimma
Men språket vill inte glimra, för han kan inte rimma
Artisten frös inne, han blev gängkriminell

En tid av förtvivlan, klockan är slagen
Som ett mörker, ett uteblivet ljus
Orkar vi kämpa i detta långa loppet?

Vi drömmer att mörkret ljusnar mot dagen
Att vrålet mojnar till stillsamt sus
För det sista som lämnar oss är ändock hoppet

Ted Bolin

Ovinter

*efter Democracy, L. Cohen och titeldikt
i kommande diktsamling om klimatrisen*

Den kommer som Columbus kom en gång
över havet som en rytande sjukdomssång
säkert som Gud i Texas
kommer aldrig sluta växa
förrän vi har *figured out our wrongs*
från Hawaiiis varma bränder
från Alaska bort till Maine
över Kaliforniens stränder till Miami, FLA
Ovinter is coming to the USA

Det kommer över *hirjas* och Kim Jong Un
över *bissu, kuaxingbie, suvaalukurun*
irawhiti, waria, baklâ
phet thi sam, apwint, kumsa, khuntha
över *nachchi, Người chuyển giới* och *Du gaeui yeonghon*
Den kommer som en tigerstorm, över kvinnor, över män
över Angwor Wat och Kho Phan Gang
över Beijing, Tokyo, Delhi och Vientiane
Ovintern rammar Asien som ett Shinkansen

Sentimental, så jag gillar fantasy
hellre Aloria än Vernon och Giverny
hellre Midgård eller Tirnanoc än Vinland och Vladivostok
Narnia, Hyrule, Azeroth över Conakry
men hur mycket jag än vill fly
kommer dagen alltid komma ny
i världen runtomkring mig, kommer spy
Ovinter, tornande, som en ouvertyr

Arvida Juni Svenske

Mänsklighetens drömmar

Hur många människor måste offra sig,
innan de hopplösa ska kunna äga ett hopp.
Hur många människor behöver vattna törstig jord,
med sitt eget blod,
innan de lyckas så ett frö av hopp.
Hur många gånger ska man sätta sitt hopp till sina
drömmar, innan man vet att man inte har en enda vän.
Hur många gånger behöver man vara besviken i livet,
innan man släpper sista hoppet fara.
Hur många människor ska foga sig,
innan de lär sig att säga emot.
Hur många människor ska med egna händer,
gräva sina egna gravar, innan de inser sin ensamhet.
Hur många gånger behöver man acceptera ett fall,
innan resningens tur kommer fram.
Hur många gånger behöver man tänka i tysthet,
innan man kan lätta på sitt hjärta och se solen titta fram.
Hur många oskyldiga ska fångslas,
innan bojorna krossas.
Hur många tungor ska tystas,
innan ordet för alltid blir fritt.
Hur många barn ska dö – mördas,
innan vi förstår deras oskuld.
Hur många barn ska våra vapen stympa,
innan deras blod får oss att vakna.
Det finns en eld, som aldrig går att släcka,
med sin glödande låga lyser den över mörkret.
Den är röd som blod och den falnar inte;
Den elden! Brinner där förtrycket bor.

Gabriel Afram

Bortom här och nu

I landet Ingenstans.
Hjärtat hamnade i skuggornas dal.
Det sjönk sakta ner i mörkret.
Ner i Dalälven.
Där i landet ingenstans och världen bortom alla gränser.
I en ej existerande värld, i tid bortom alla tider.
Där livet och döden förenas till ett ingenting.
Hjärtat får nytt liv.
Där kärlekens knoppar dricker ur livets vatten
och upp ur älven flyter den.
Stark över gröna ängar.
Månen lyser över allt om natten.
Solen ger liv, lust och hopp om dagen.
Kärleken växer i landet bortom alla gränser i tiden.
Bortom här och nu.

Carina Malmgren fd Lameire

Genom hyn

du försöker nå mig
genom min kropps
berg- och dalbana

själen finns inte inuti
 huden du smeker

känner du inte allt
som ligger som ett stjärntäcke
ovanför våra skepnader

förnimmer du inte mig
som omfamnar allt

medan du försöker
ta dig in genom hyn

Raakel Parveez

Mysteriepiats

Människor
som
lyckats
skaka av sig
sina
skuggors
förlamande
kokonger
samlas
vid
vägkorset
där horisonten öppnar
sina blomblad
och färgerna avslöjar
sitt ursprung,
där solen och månen
besjålas av samma sken
och regnbågens början och slut
möts i en ädelstenslysande cirkel,
där vinden vilar i sig själv
och vågorna inte lyder under ebb och flod,
en plats där själen lämnar
vardagens gråa sten och svävar
berusad av sina egna vingslag
över
de stjämklara
djupen
i sitt inre
universum.

Per-Magnus Eliaeson

Regn

På natten kom regnet
smattrade som trumpinnar
mot fönsterblecket
Blev till floder
fyllda av liv
En kopp te vid fönstret
där himlens tårar rann

Min barndoms camping
vid havet
Regnet mot tältduken
vindens sång
och den varma sovsäcken

I tältet skuggornas dans
och bortom tallarna vid
stenstranden
bröt havet in med ett dån

Det riste och tjöt
i linor och tyg
när vindens alla krafter
ylade i natten
Och vi små liv
kurade ihop oss och väntade

Dick Maliks

Han sa

Han sa:

Följ med mig, den här världen är bara ett substitut

Jag ska ta dig till bäckar du aldrig sett förut

Med forsande vatten som renar kropp och själ

Ta med dig hem, bär med flera kär

En trädgård du aldrig tidigare funnit

Ett lugn i sömnen du aldrig tidigare vunnit

Solens strålar över dig och olivträdens skugga

Jag kommer ta av mig min kappa för dig när det börjar dugga

Vad du än önskar dig, vid dina händer

Du ska få vila nu, jag kommer ta alla dina fejder

Nasra Salim

14 augusti

Farmor kammar sitt hår på altanen när det blir kväll. Hennes långa silvergrå hårstrån lossnar från huvudet och försvinner i det blå mörkret. I en kista i vardagsrummet har hon sparat sina avklippta flätor från när hon var ung. Jag har frågat om jag får ärva dem.

Elise Elley

Bordet

på den bortglömda bakgårdskrogen
till bordet kom dom i trance med självlysande ögon
magins brickor föll in i bröstet av religiös besatthet
en bortglömd dröm kom till bordet
vandrade under den stålgrå lampan
med ett svagt gult mytologiskt ljus
fjärilarna av stanniolpapper kom till bordet
med självlysande ögon
och fladdrade till kring ansiktets rökiga kind
viskade i det benvita örat
att dom sett en blå gnistrande kristallkrona
sjunka djupt under vattnet
med ett kallt förlorat återsken

Tommy Thuresson

San Miguel de Allende

Jag såg döden dansa på torget i San Miguel de Allende,
skymningen – det är sprickan mellan världarna.
Följande dag såg jag döden stå på en balkong bredvid
en glasdörr på andra våningen på en gata mot busstationen
i San Miguel de Allende.

Maiz-pinto, en liten majs kärna med stråk av rött i,
kristaller och fjädrar.

På kvällen såg jag honom dansa på torget igen.

Frukta, klarhet, makt och ålderdom måste besegras.

Det händer bara i México.

Sigvard Læth

Stjärnan inom dig

Stjärnan inom dig
Vinter gatan bräder sig
över dig med tusentals stjärnor.
Det finns bara ljus,
inget mörker,
inga skuggor.
Även du är en stjärna
rymdens oändlighet
inom dig

Leena Kuisma

Tisdag i oktober

En vanlig tisdag i oktober slits sönder
blir krater:
kringströdda papper, skolböcker, en jordglob
en liten pojkes första ord
i krita på svart tavla: hund, snäll, hoppar
spretiga bokstäver, spretiga ben
tystnaden sjunger

Uppdraget är utfört
döden är
någon annanstans
Det är viktigt
att inte grubbla
att inte älta
att inte anklaga sig själv
att fokusera på det innevarande ögonblicket

Nu blir det karaoke och han bjuder
på drinkar i baren
kollegorna, hon den nya
glitterögon, ljusgrön ögonskugga
rutmönstrad blus
linjen från hennes näsvinge
Tekila!
De sjunger duett
sjunger give peace a chance, sjunger all you need is love,
sjunger I should be so lucky
lucky, lucky, lucky, I should be so lucky in love

Malin Strinnholm

Minnespärlor ur glömskans skrin

När orden börjar tveka, när minnesväven glesnar
när varpen delvis rämnar och garnets färger bleknar
Musik blir då det skyddsnet som håller livet uppe
och sången blir den olja som smörjer tankens gång

Det sägs att först i betraktarens öga, konst kan uppstå
på likartat sätt blir musik till liv i lyssnarens öra
Sånger som gömt sig i glömskans skrin
trillar fram som pärlor ur ditt minnes vrå

Så! Lösgör strama snören och kliv ur din känga
Lossa kardborrbanden och sparka undan din sandal
Kavla av socka och strumpa
och stig barfota ut på musikens minnesmatta
Gräv ner tårna mellan varpens trådar och märk
hur du gläntar på locket till glömskans skrin
och uppfylls av skimret från dina minnespärlor.

Lennart Carlsson

Grannsämja

Ljudet av grannsämja
som livsbejakandet främja
stinna av Afrodisiakum
i sommarkvällens finrum
höres sånger glada
stämningens lockrop behaga
mörkret omfamnas glatt
verkligheten kommer ikapp
bakom kittlande skratt
själens finmaskiga hack
något hålls tillbaka
stillas med en kaka
fasaden kan rasa
ohyggligt vilken fasa.

Lena Öberg

Kvinna, Liv, Frihet

Mahsa, vem är du, namnet på en fighter,
Vet att vi är din röst i tystnaden,
Mahsa, du är frihetens själ och hemlighet,
Vet att vi är din hand i rörelsen,
Mahsa, du är nationens spegel och förebild,
Vet att vi är ditt ljus i mörkret,
Mahsa, vem är du, Irans själ,
Vet att vi är ditt blod i frihetens ådror,
Mahsa, du är borta, men ditt namn finns kvar
och med ditt blod vaknade landet.
Zan, Zendegi, Azadi
Kvinna, Liv, Frihet
Woman, Life, Freedom

*Till minne av kvinnorörelsen,
och Mahsa Aminis död den 16 september 2022 i Iran.*

*Den flygande poeten, författaren och konstnären
Akram Monfared Arya*

Fagra tussilago

Fagro tussilago som så aprikosfärgad var min vän
Ditt leende gav mig dock en dag denna eftersmak så frän.
Prästkragen med ditt ljus så skimrande grönt
Blev en dag endast bara drottningen som ej fick bli krönt.
Minnen av hur vi vandrat stannade kvar
Tills en dag när jag genast började av dig kräva ett svar
Du har mig alltför medvetet bara sårat
Ty vår vänskap var du knappast villig att fortsätta vårda.
På samma sätt som blomman kan glittra
Kunde du endast bry dig om att relationer bara splittra.
Persikofärgade rosor som bara försvann
Brydde du aldrig det minsta om, tills någon annan dem fann.
Enligt dig var bara drömmar till last.
Det finns inte längre något djup i vad som är gjort av plast.
Varför hade du behövt mig kallt svika
När allt du egentligen kunnat göra var bara att i tysthet avvika.
Flyg iväg som de skira blombladen.
Allt jag ville var bara att du inte hade gömt dig bakom fasaden.
Löften betyder kanske ingenting.
Trots allt ryms det ju bara vad som finns i en enda rund ring.
Ibland är det bara under dagarna vi drömmar,
Men du kunde ju ha visat mig sanningen istället för alla lögner.
Tänk att just du fagra tussilago var så falsk,
Varenda vänligt ord en lögn för att jag skulle lägga mig platt.
Vår historia är någonting du vill gömma,
En sanning, delad oss emellan du endast bara vill få glömma.
I hemlighet kallade du mig vek
Fast jag vet nu mer än sanningen om ditt allra värsta svek.

Therese Sjökvist

Skrik

Skriken är bedövande.
Kanske är det bara jag som hör dem.
Jag tror inte att någon hör mig.
Kanske skriker jag för döva öron.

Det gör ont i min hals.
Känns som djupa sår.
Har jag skrikit för länge trots att ingen hör?

Ibland känns det som att alla skriker.
Vad är det som gör att ingen vill lyssna?
Jag kan skrika för full hals ut över staden,
min röst kommer ändå inte höras.

Kanske fångas den av vinden.
Kanske begravs den.
Ingen vet.

Jag vet i alla fall att det gör ont.
Ont att inte höras.
Ont att behöva lyssna på sånt som är tungt.
Men mest ont gör det när man ångrar att man inte lyssnade.

När någon har skrikit för full hals så pass länge
att de inte har någon röst kvar.
När rösten inte längre är det som begravs.

Kommer det någon gång bli någon ändring?
Kommer vi någon gång bli hela?
Eller kommer vi alla sluta utan en röst?
Begravda någonstans för att ingen ville lyssna.

Emelie Wall